

DİSTOPYANIN DİJİTAL FİLM AFİŞLERİNE YANSIMALARI

Hazırlayan

İlker ÖZCAN

İSTANBUL – 2023

DİSTOPYANIN DİJİTAL FİLM AFİŞLERİNE YANSIMALARI

İlker ÖZCAN

İstanbul Arel Üniversitesi, Türkiye

ilkerozcan22@istanbularel.edu.tr

GİRİŞ

Sinema, sanat, psikoloji, sosyoloji gibi pek çok disiplin ile ilişki içindedir. Yedinci sanat olarak da bilinen sinemanın, sanat ile kurduğu ilişki pek çok yönden ele alınabilir. Özellikle sinematografisi, hikâyesi gibi pek çok parametrenin yanı sıra auteur yönetmen olarak da tanımlanan yaratıcı yönetmenlerin kendilerine has üsluplarıyla da sanatsal ve sıradışı bir alan olduğu rahatlıkla söylenebilir.

Hem izleyiciler hem de üreticiler açısından büyük deneyimler vadeden sinema, her daim kendini tanıtmaya ihtiyacı duymuştur. Bu anlamda afiş tasarımları herhangi bir filmin gösterime girmeden önce kitlelere tanıtımında önemli yere sahiptir. Film afişleri incelendiğinde, bu ürünler üzerinde; filmin konusunu, vermek istediği mesajı ve künyesi gibi pek çok detayı okumak mümkündür. Bir filmin; bilim kurgu, romantik veya komedi gibi hangi türe ait olduğu afişlerden okunabilmektedir.

Nitekim afişler, sanatçı ve/veya tasarımcılar tarafından desen ve grafik tasarım unsurları göz önüne alınarak üretilebilmektedir. Ancak yıllar içerisinde gelişen teknoloji, bu açıdan da büyük bir değişim yaratmıştır. Bu bağlamda günümüzde üretilen film afişlerinin de büyük bir kısmı dijital teknolojinin sunduğu avantajlardan faydalanarak bilgisayar ve yazılım destekli ortamlarda üretilebilmektedir.

Bu bağlamda bu çalışmada yargısal/seçmece yöntem ile 2015-2022 yılları arasında vizyona giren on (10) distopik kurguya sahip filmlerde, işlenen temanın dijital afiş tasarımlarına nasıl yansıtıldığı grafik tasarım ilkeleri göz önüne alınarak değerlendirilecektir. Bu kapsamda çalışmanın varsayımı “Distopik kurguya sahip filmlerin temaları ile onlar için üretilen dijital film afişleri arasında anlamlı bir ilişki vardır” yönündedir. Bu noktadan hareketle gerçekleştirilen çalışmanın, gelecekte yapılacak benzer çalışmalara kılavuzluk etmesi açısından katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Anahtar Kelimeler: Grafik Tasarım, Sinema, Film Afişleri, Görsel Tasarım, Distopya

REFLECTIONS OF DISTOPIA ON DIGITAL MOVIE POSTERS

İlker ÖZCAN

Istanbul Arel University, Türkiye

ilkerozcan22@istanbularel.edu.tr

ABSTRACT

It is in relation with many disciplines such as cinema, art, psychology, marriage. As the seventh art, the relationship that cinema knows and establishes with art can be handled in many ways. In addition to many parameters such as cinematography and story in particular, it comfortably accommodates that creative directors, who are also defined as auteur residence, are a distributor and extraordinary space with their unique styles.

Promising great experiences for both viewers and producers, cinema has always felt the need to introduce itself. In this sense, poster designs have an important place in the promotion of any movie to the masses before it is released. When the movie posters are examined, on these products; It is possible to read many details such as the subject of the film, the message it wants to give and its tagline. of a movie; It can be read from the posters which genre it belongs to, such as science fiction, romance or comedy.

As a matter of fact, posters can be produced by artists and/or designers by considering pattern and graphic design elements. However, the technology that has developed over the years has created a great change in this respect. In this context, most of the movie posters produced today can be produced in computer and software supported environments by taking advantage of the advantages offered by digital technology.

In this context, in this study, it will be evaluated by considering graphic design principles how the theme is reflected in digital poster designs in ten (10) dystopian fiction films that were released between 2015-2022 with the judgmental/elective method. In this context, the assumption of the study is that "There is a meaningful relationship between the themes of movies with dystopian fiction and the digital movie posters produced for them". It is thought that the study carried out from this point of view will contribute to guide similar studies to be done in the future.

Keywords: *Graphic Design, Cinema, Movie Posters, Visual Design, Dystopia*

1. KURAMSAL / KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Distopyanın Tanımı

Dystopia, bilinen bir diğer karşılığıyla karşı ütopya (anti-ütopya) sözcüğü geniş biçimde, 'kakotopya' (cacotopia), 'distopya' (dystopia), 'negatif ütopya' (negative utopia) ve 'eleştirel ütopya' (critical utopia) gibi birçok sözcüğün karşılığında kullanılmaktadır. Distopya yunanca 'dys' (kötü) öneki ve 'topos' (yer) kelimesinin birleşiminden doğar ve 'kötü yer' anlamına gelir.

1.2. Distopyanın Doğuşu

Distopya sözcüğü ik olarak John Stuart Mill'in 1868 yılında yaptığı bir konuşmada kullanılmıştır. Mill, 1868'de Avam Kamarası'ndaki bir konuşmada muhalifleri ile alay etti: *"Onlara ütopya demek fazla bir iltifat olacaktır; onlara daha çok dis-topya ya da kako-topya demek gerekir. Genelde ütopya denilen şey, gerçekleşmesi için fazla iyi olan şeydir; ama onların hoşlanır gördükleri şey gerçekleşmesi için fazla kötüdür."*

Mill'in yukarıdaki sözlerinde distopyayla aynı anlamda kullandığı ve eski Yunancada 'kötü' anlamına gelen 'kakos' ile 'topos'un birleştirilmesinden oluşup 'kötü yer' olarak kullanılan kakatopya, Jeremy Bentham tarafından oluşturulmuş bir kavramdır.

Distopya ile eş anlamlı olarak kullanılan bir diğer kavram ise son dönemlerde oldukça sık duyduğumuz 'karşı-ütopya'dır. Krishan Kumar, karşı-ütopya için şöyle der: *"Karşı-ütopya'yı genel bir terim olarak, bazen 'distopya' ya da -nadiren- 'kakotopya' denilen şeyi içine alacak biçimde kullanıyorum. Görünüşe göre 'kakotopya'yı -kötü bir yer- Jeremy Bentham icat etmiştir ve sonradan ona John Stuart Mill'in bulduğu distopya katılmıştır."* Distopyanın amacını, kurgusal yapısını daha iyi analiz edebilmek için karşıtı olduğu ütopya ile beraber incelemek gerekir. Çünkü distopya, ütopyanın karanlık bir yansımasıdır.

1.3. Ütopyanın Karanlık Bir Yansıması: Distopya

Kökeni Latince olan ütopya, 'olmayan yer' anlamındadır. Yunanca 'u' yok, olmayan anlamında bir olumsuzluk ekidir, 'topos' da yer anlamına gelmektedir.

Ütopya yazarı, içinde bulunduğu toplumu gözlemler, var olan sorunları dolaysız olarak dile getirmek yerine kendi isteği doğrultusunda şekillendirdiği kurgusal toplum aracılığıyla ortaya koyar; böylelikle insanları toplumlarında var olan sorunlar konusunda uyarmayı ve bu sorunlardan nasıl kurtulacaklarına dair tavsiyelerde bulunmayı amaçlar. Kumar'a göre: Ütopya hem hiçbir yerdir (outopia) hem de iyi bir yerdir (eutopia). Mümkün olmayan ancak insanın bulunmak için heves ettiği bir dünyada yaşamak: Ütopyanın kelime anlamıyla özü budur.

Ütopya kelimesi ilk olarak More'un *Ütopya* adlı eserinde kullanılmıştır. More, İngiliz toplumundaki krizleri atlattıktan sonra Atlantik denizindeki bir adada sosyalist düzene dayalı hayali bir toplum tasvir etti. More'den sonra oluşturulan tüm bu hayali toplum şeklindeki projelere ütopya denilmiştir. Thomas More eserini yazdığı sırada Avrupa'da etkili olan ve Rönesans'ın ortaya çıkışında da temel oluşturan Hümanizm düşüncesi, Thomas More gibi birçok insanın düşünce dünyasının şekillenmesinde önemli bir yere sahipti. More'un eserini incelediğimizde insanı merkeze alan, içinde bulunduğu toplumun

eleştirisini yaparken aynı zamanda ideal olan toplum düzenine de işaret eden bir metin karşımıza çıkmaktadır.

Ütopyacılık anlayışı, genel olarak toplumların daha iyi yönetilmesi fikrine odaklanarak, yaşanan dönemde var olan sorunlara alternatif olarak tasarlanan yeni bir dünya yapısı çizerken, iyiye odaklanmasıyla öne çıkmaktadır. Distopya: siyasi yozlaşma, kadın haklarının yok edilmesi, yabancılaşma, totaliter yapı, bürokrasi, toplumsal tabakalaşma, teknolojik ve sosyal kontrol gibi konuların ne gibi sonuçlar doğurduğunu ve gelecekteki boyutunu öne çıkaran kurgusal bir dünya tasviridir.

Kumar, biraz da ütopyacı gözüyle bu iki kavramın ilişkisini şöyle anlatır: *"Anlamlarını ve önemlerini karşılıklı farklarından alan 'zıt kavramlar'dır. Ancak ilişki simetrik ya da eşit değildir. 'Karşı-ütopya' ütopya tarafından alıştırılmıştır ve bir asalak gibi ondan beslenir. Hayatını sürdürmek için ütopyanın sürekliliğine yaslanır. Ütopya orjinal 'karşı-ütopya' kopyadır. Yalnızca sanki daima siyah renktedir. Karşı-ütopyanın olumsuz yanıtı verdiği olumlu içeriği sağlayan ütopyadır. Karşı-ütopya malzemesini ütopyadan alır ve onu ütopyanın olumlamasını reddeden bir tavırla yeniden kurar. Ütopyanın aynadaki görüntüsüdür. Ama çatlamış bir aynada görülen tahrif edilmiş bir görüntüdür bu."*

Distopya, ütopyalara ulaşmak için bir nedenken, ütopyalar da distopyaların endişesiyle en iyisini düşlemek olabilmektedir. Her iki durumda da bireylere, kurulan mevcut düzene itaat etmeleri istenir. Ütopyalarda bu istek iyimser ve kendiliğinden bir durum şeklindeyken, distopyalar da ise düzeni sağlamak için her türlü baskı ve zor kullanılır.

Ütopya ve distopya birbirlerine zıt olsalar bile bir anlamda hep yakın ilişki içersinde olmuşlardır. Çünkü karşı-ütopya, ütopyadan izler taşır. Karanlık bir yansımasıdır. Bir tür antitez olarak çıkmasına karşın, ütopyanın sunduğu ideal fantazi dünyasını yeniden kurgulayarak gelecekte bekleyen tehlikeleri aktaran bir tür kehanet senaryolarıdır.

1.4. Dünya Savaşları ve Distopya

Krishan Kumar, 20. Yüzyıl'da ütopyanın tahtına oturan distopyanın doğuşunu dünya savaşlarının ardından yaşanan sosyo-kültürel, ekonomik ve siyasi problemlerle ilişkilendirip *"I. Dünya Savaş'ından sonra her yerde ütopyalar geri çekildi. 1920'ler, 1930'lar ve 1940'lar 'olumsuz anlamda ütopya', karşı ütopya ya da distopyanın klasik dönemiydi. Bunlar 'şeytanın on yılları', kitlesel işsizlik, kitlesel eziyet, gaddarca diktatörlükler ve dünya savaş yıllarıydı,"* diyerek distopyayı dünya savaşlarının bir sonucu olarak açıklar.

Bu çerçeveden bakıldığında, II.Dünya Savaşı, kitlesel ölümler, atom bombasının kullanılması, Hitler ve Mussolini önderliğindeki rejimlerin olumsuz politikaları, baskı, şiddet, kapitalizmin dönüştürdüğü ekonomik, politik ve toplumsal yapı gibi pek çok durum geleceğe yönelik olumsuz düşüncelerin oluşmasına sebep olmuştur. Bu tarihsel süreç ileriye dönük endişeleri körükleyerek, karamsar dünyayı ana malzeme edinen distopya eserlerine önemli bir kaynak teşkil etmiştir.

1.5. Distopya Türünde Görülen Ana Temalar

Distopya türünde belli başlı temalar ön plana çıkmaktadır. Kapitalizm, gözetim mekanizmaları, sınıflaşma, kimlik kaybı, paronoya, feminizm, makinelerin hakimiyeti, ekolojik kirlenme, salgın hastalıklar, genetik deneyler ve izole toplum temaları en sık rastlananlarıdır.

Mad Max: Fury Road (2015)

Resim 1. Mad Max: Fury Road Dijital Film Afişi

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımı, renk ve tipografi tekniğinin daha baskın olduğu görülmektedir. Tasarım, bize bir şeylerin yolunda gitmediğini bir çok açıdan ifade etmektedir. Sarı renkte ve kirli bir texture (doku) ile yazılmış, “Mad Max: Fury Road” başlığı, filmdeki atmosferin hiç de iyi olmadığını göstermektedir. Hatta savaş, kıtlık, kuraklık gibi pek çok olumsuz süreç de bu bağlamda okunabilmektedir. Oyuncuların sıradışı makyaj ve maskeleri ise hikayenin ileri ve kötücül bir gelecekte geçtiği mesajını olumsuz bir biçimde vermektedir. Yüz ifadeleri ise bir yerden kaçtıklarını ve mutsuz olduklarını göstermektedir. Afişi bir bütün olarak ele aldığımızda; renk, tipografi kullanımı, fotoğraf seçimi ve kullanımı açısından “distopik” bir atmosferin okunabildiğini söylemek mümkündür.

Blade Runner 2049 (2017)

Resim 2. Blade Runner 2049 Dijital Film Afişı

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, renk ve tipografi tekniğinin daha baskın olduğu görülmektedir. Tasarım, iyinin ve kötünün dünyası olarak ikiye ayrılmış görülmektedir. Ancak her iki tarafta da bir şeyler yolunda görülmemektedir. Kırmızı ve mavi renginin keskin ayrılığı evreni ikiye bölerken; kırmızı tarafın yükselen gökdelenleri ve sözgelimi cehennemi andıran atmosferi izleyici hemen kötü bir şeyler olduğu fikrine yöneltmektedir. Nispeten daha iyi olduğu görülen mavi tarafta ise bir arayış söz konusu... Yine distopik kodları veren yüksek binalar ve ileri teknoloji net bir şekilde algılanmaktadır. Tipografi kullanımında, ateş ve/veya patlama efektli bir background (arka plan) görülmektedir. Yazının üzerinden geçen 'bıçak kesiği' direkt filmin ismine atıfta bulunurken, kullanılan renk ve efektler ise doğrudan savaş ve kaosu işaret etmektedir. Oyuncuların birbirine benzeyen endişeli ve gergin yüz ifadeleri de bu olumsuz atmosferi desteklemektedir. Afişi bir bütün olarak ele aldığımızda; renk, tipografi kullanımı, fotoğraf seçimi ve kullanımı açısından "distopik" bir atmosferin okunabildiğini söylemek mümkündür.

Resident Evil: The Final Chapter (2016)

Resim 3. Resident Evil: The Final Chapter Dijital Film Afişı

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımı, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğu görölmektedir. Tasarım, tamamen post apokaliptik (kıyamet sonrası) bir dünyayı ve savaş halini işaret etmektedir. Bu bağlamda filmin tam bir distopya evreninde geçtiği rahatlıkla okunabilir. Afişin; yıkılmış binalar, canavarlar, eli silah tutan karakterler, yangın göstergeleri ile de desteklendiği görölmektedir. Tüm bu göstergeleri ve tasarımı bir bütün olarak ele aldığımızda; foto manipölasyon tekniğinin başarılı bir örneği olarak yorumlanabilmektedir.

The Matrix Resurrections (2021)

Resim 4. The Matrix Resurrections Dijital Film Afişi

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğu görülmektedir. Tasarım, distopya türü ile birlikte incelenebilecek ve/veya bir alt başlığı olarak da ele alınabilecek olan ‘Siberpunk’ (Siber Çılgınlık) türüne ait kodlar içermektedir. Siberpunk kısaca, gelişmiş teknoloji ancak kalitesiz yaşam olarak da yorumlanabilir. Afişi bir bütün olarak ele aldığımızda; üzerinde yer alan dijital şifrelerden, bir sanal dünya çıkarımı yapmak mümkündür. Karakterlerin bu evren içerisinde sıkışmış kaldıkları da görülmektedir. Afişte yer alan, kriptoloji (şifre bilimi) göstergeleri ve ileri teknolojik atmosferi ile distopya evrenini okumak mümkündür.

Vesper (2022)

Resim 5. Vesper Dijital Film Afışı
Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, renk, karakterlerin kostüm kullanımı ve atmosferin ön plana çıktığı görülmektedir. Tasarım, karakterler üzerinde yer alan kostümlerin eskimiş ve sıradışı kullanımı, tanımlanamayan cisimler, silahlar ve tasvir edilen evreni ile post apokaliptik (kıyamet sonrası) bir içerik vurgusu yapmaktadır. Afişi bir bütün olarak ele aldığımızda; içerik olarak bir şeylerin yolunda olmadığı ve karamsar bir gelecekte geçtiği çözümlmeleri ile tipik bir distopya evreni okumak mümkündür.

Fahrenheit 451 (2018)

Resim 6. Fahrenheit 451 Dijital Film Afiş
Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğu görülmektedir. Tasarım, ünlü distopik roman üzerinden uyarlanan bir filme konu olduğu için, kağıdın yanma derecesi olan fahrenheit 451 isminden yola çıkarak ‘kitap yakma’ eylemini konu edinmektedir. Kitapların yakıldığı bir gelecek ve/veya yakma eylemi nedeniyle tipik distopik özellikleri içermektedir. Afiş üzerinde yer alan kitap dışındaki atmosferinde ‘yangın’ göstergeleri ile de desteklendiği açıkça görülmektedir.

Arrival (2016)

Resim 7. Arrival Dijital Film Afiş

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımı, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğu görölmektedir. Tasarımda, tanımlanamayan bir cisimin üzerine keşif yapıldığı görölmektedir. Karakterlerin endişeli görünüşleri ve askeri üniforma giyen bir karakterin net bir şekilde görölmesi, bu keşfin iyimser bir keşif olmadığını göstermektedir. Bir tür uzay ve/veya benzeri konular üzerinden istila konusunu işlediği vurgusu yapılabilmektedir. Bu bağlamda afişin distopik özellikleri barındırdığını söylemek mümkündür.

The Tomorrow War (2021)

Resim 8. The Tomorrow War Dijital Film Afışı
Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğı görölmektedir. Tasarımda, gökyüzünden bir şeylerin geldiğı veya gelebileceğı görölmektedir. Binaların yıkılmış ve istila edilmiş görüntüleri, kötümser bir geleceğı çağrıştırmaktadır. Karakterlerin askeri kostümleri ve kullandığı silah ve benzeri ekipmanların ileri teknolojik ürünler olarak görölmektedir. Bu durum, post apokaliptik (kıyamet sonrası) veya bir şeyler tarafından istila edilmiş şehir görünümü ile de desteklenmiştir. Bu bağlamda distopik özelliklerle tasarlandığı sonucuna ulaşmak mümkündür.

Chappie (2015)

Resim 9. Chappie Dijital Film Afişı

Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımında, foto manipölasyon tekniğinin başat olduğı görölmektedir. Tasarımda, bir savaş ve kaotik bir atmosfer durumu hakimdir. Robotların silah kullanması, afişin ‘yangın’ göstergeleri ile desteklenmesi ve şehrin kargaşa hali ileri teknolojik ve olumsuz bir sürecin yaşandığını vurgulamaktadır ve distopik özellikleri barındırmaktadır.

Chaos Walking (2021)

Resim 10. Chaos Walking Dijital Film Afişı
Kaynak: www.imdb.com

Afiş tasarımı, renk ve foto manipölasyon tekniğinin başat olduğu görölmektedir. Tasarımda, sepya ve koyu tonlar hakimdir. Bir takım evrenlerin birbirine yakın ve iç içe geçtiği de görölmektedir. Karakterlerin donuk ifadeleri ve erkek olan karakterin beyninden çıkan alevler, zihinsel bir durumun yaşanabildiğini göstermektedir. Atmosferin koyu ve yalnızlık temalarını içermesi ise karamsar bir dizi kod içermektedir. Bu bağlamda distopik bir evren tasvir edilmiştir.

2. ARAŞTIRMANIN METODOLOJİSİ

2.1. Araştırmanın Amaç ve Önemi

Sinemanın ürettiği türlerden biri olarak geçmişten günümüze teknolojik ilerlemelere bağlı olarak gelişim gösteren distopik filmler, kötümser bir anlatıya sahip olması nedeniyle günümüzde pek çok filmin de teması haline gelmiştir. Bahse konu kötümser hislerin henüz filmlerin gösterime girmeden önce izleyicide/okuyucuda yaratılması açısından bu tür içeriklere sahip afişler de distopik olarak tasarlanmaktadır. Bu bağlamda çalışmanın, hipotezi “Distopik kurguya sahip filmlerin temaları ile onlar için üretilen dijital film afişleri arasında anlamlı bir ilişki vardır” yönündedir. Bu kapsamda çalışmanın alan yazına ve bu alanda üretim yapan yapım şirketleri ile tasarımcılara kaynak olacağı düşünülmektedir.

2.2. Araştırmanın Yöntemi, Evren ve Örneklem

Bu çalışmanın evreni sinema için üretilen film afişleridir. Ancak evrenin genişliği göz önüne alındığında, çalışmanın örneklemini distopya türüne ait filmler ve bu filmler için üretilen afiş tasarımları olarak belirlenmiştir. Araştırma bu bağlamda 2015- 2022 yılları arasında araştırmacı tarafından yargısal/seçmece yöntem ile belirlenmiş on (10) distopik türe ait film ve bu filmlere ait afiş tasarımları ile sınırlandırılmıştır. Çalışmada film içeriğinde kullanılan kötümser hislerin grafik tasarım ilkeleri göz önüne alınarak afiş tasarımlarına nasıl ve ne şekilde yansıtıldığı ortaya çıkarılması hedeflenmektedir.

2.3. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

- 1- Araştırmada, kötümser kurgu ile karşımıza çıkan distopik film ve bu filmlere ait afiş tasarımları incelenecektir.
- 2- Bu bağlamda çalışmadaki örneklem, 2015-2022 yılları arasında vizyona giren distopik film ve bu filmlere ait on (10) afiş tasarımı ile sınırlandırılmıştır.
- 3- Çalışmanın sosyal bilimler alanında gerçekleştirilmesi ve alanın deneysel bir alt yapıya oturmaması dolayısıyla söz konusu sınırlılık bu çalışma için de geçerlidir.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırma kapsamına giren distopya ve on (10) adet distopik dijital film afişlerini incelediğimizde, birbirleriyle anlamlı bir ilişki içerisinde olduklarını gözlemleyebiliriz. Film afişlerinin, distopya evrenine ve/veya distopik göstergelere doğrudan vurgu yaptığı rahatlıkla okunmaktadır. Tüm bu verilerin ışığında; araştırma kapsamına giren on dijital film afişinin, ağırlıklı olarak distopya evrenine veya ilgili filmin distopik iç yapısına yönelik tasarlandığı ve filmi izlemeden de distopik çıkarımlar yapılabildiği sonucuna ulaşılmaktadır.

Pek çok izleyicinin, film afişleri ve film içeriği arasında mantıklı veya duygusal bir ilişki kurduğunu düşünürsek, distopya türü ile film afişleri arasında da benzer bir ilişkiden bahsedilebilir. Bu bağlamda grafik tasarımın, distopya türüne ait dijital film afişleri üzerindeki etkisini, mesaj vermenin de ötesinde bir tür sanat eseri olarak görebiliriz.

Distopya, tüketen bir toplumun olduğu her yerdedir. Bir kitap kapağında, çok sevilen bir müzik grubunun albüm tasarımında, mimaride, endüstri tasarımında, bir resim tablosunda ya da bir film afişinde görmek ve okumak mümkündür. Bu bağlamda, farklı araştırmacıların da bu araştırmanın sonucuna göre pek çok farklı konuyla aynı bütünsel ilişkiyi kurarak, incelemeler yapabileceği önerilmektedir.

KAYNAKÇA

KİTAPLAR

Ülger, E. (2018). “Distopya Hayal ile Gerçek Arasında”, İstanbul: AYA Kitap.

Kumar, K. (2006). “Modern Zamanlarda Ütopya ve Karşı Ütopya”, İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

TEZLER

Kurtyılmaz, D. (2014) “Ütopyalar ve Karşı-ütopyalar bağlamında modern felsefi düşünce ve eleştirisi”, Yüksek Lisans Tezi. Uludağ Üniversitesi SBE.

Kavas, F. (2019) “Çağdaş Sanatta ütopya ve distopya”, Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi SBE.

Altuntaş, M.G. (2021) “Distopya ve Özel Alan”, Yüksek Lisans Tezi. Çankaya Üniversitesi SBE.

ELEKTRONİK KAYNAKLAR

URL-1 https://www.imdb.com/title/tt1392190/?ref_=ttrel_ov_i (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-2 https://www.imdb.com/title/tt1856101/?ref_=ttpl_ov_i (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-3 <https://www.imdb.com/title/tt2592614/trivia/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-4 https://m.imdb.com/title/tt10838180/?ref_=ttpl_ov_i (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-5 <https://m.imdb.com/title/tt20225374/mediaviewer/rm450102785/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-6 <https://www.imdb.com/title/tt0360556/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-7 <https://www.imdb.com/title/tt2543164/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-8 <https://www.imdb.com/title/tt9777666/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-9 <https://m.imdb.com/title/tt1823672/mediaviewer/rm2417009153> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)

URL-10 <https://www.imdb.com/title/tt2076822/> (Erişim Tarihi: 25.05.2023)